

Г. П. Мартинюк, к. е. н., ст. викладач,
кафедра фінансів і кредиту,
М. А. Мартинюк, к. е. н., доцент,
кафедра інноваційного підприємництва
та інвестиційної діяльності

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СКОТАРСТВА

Постановка проблеми. Динамічний розвиток галузі скотарства на основі комплексної його модернізації здатний вирішити продовольчу безпеку України, наситити внутрішній ринок високоякісними молоком і яловичиною, нарощувати присутність вітчизняної продукції скотарства на світових ринках та підвищити ефективність використання наявного природно-ресурсного потенціалу. В основу такої модернізації покладено пріоритет розвитку інновацій при виробництві й реалізації молока і яловичини, що забезпечує відповідний приріст прибутку, який є одним із головних джерел інвестування галузі скотарства. Важливість реалізації вищезазначених заходів підтверджується стратегічними напрямками розвитку сільського господарства України на період до 2020 року.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Концептуальні засади розвитку скотарства, на основі інноваційно-інвестиційного розвитку знайшли відображення у працях багатьох відомих вітчизняних економістів-аграрників, зокрема М. Маліка, М. Бойка, М. Льчука, О. Мазуренко, В. Микитюка, М. Пархомця, І. Свиноуса, В. Ситника, І. Топіхи, В. Топіхи, О. Шпичака, С. Яців та ін.

Результати досліджень. Сільськогосподарські підприємства мають здійснювати низку заходів, щодо активізації інноваційної діяльності, як необхідної умови підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції [2]. За умов переходу виробництва продукції скотарства на інноваційно-інвестиційний шлях розвитку першочергового значення набуває розробка програми його поточного і перспективного забезпечення. Формування такої програми, на наш погляд, слід здійснювати у певній послідовності (рис. 1).

Метою даної програми є розробка науково-практичних рекомендацій щодо інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку галузі скотарства у сільськогосподарських підприємствах.

Цілі та завдання програми мають бути узгоджені із засобами досягнення мети – ресурсами: розвитком генетичного потенціалу галузі скотарства, кормової та матеріально-технічної бази й кінцевими

результатами: рентабельним виробництвом конкурентоспроможних високоякісних молока і яловичини [1].

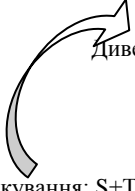
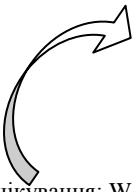

Рис. 1. Порядок формування програми інноваційно-інвестиційного забезпечення виробництва продукції скотарства

Джерело: власні дослідження.

Чітке розмежування стратегічних та тактичних цілей програми відродження галузі скотарства сільськогосподарських підприємств, узгодження її за змістом і термінами реалізації та науково-практична обґрунтованість підвищить своєчасність її виконання, забезпечить інтеграцію сільськогосподарських підприємств з науковцями та посилить функціональні зв'язки між апаратом управління та виконавцями на всіх рівнях її реалізації, що в результаті дасть можливість розвитку системного інноваційно-інвестиційного забезпечення галузі скотарства у сільськогосподарських підприємствах.

Досягнення мети програми передбачає вибір й обґрунтування цільової стратегії відродження галузі скотарства у сільськогосподарських підприємствах (рис. 2).

		Зовнішні чинники	
		Можливості (O)	Загрози (T)
Внутрішні чинники	Сильні сторони (S)	 <p><i>Стратегія</i> Стийкого розвитку</p> <p>Очікування: S+O</p>	 <p><i>Стратегія</i> Диверсифікації</p> <p>Очікування: S+T</p>
	Слабкі сторони (W)	 <p><i>Стратегія</i> Поступового розвитку</p> <p>Очікування: W+O</p>	 <p><i>Стратегія</i> Інноваційно-інвестиційного прориву</p> <p>Очікування: W+T</p>

Рис. 2. Матриця SWOT-аналізу вибору стратегії відродження скотарства у сільськогосподарських підприємствах
Джерело: власні дослідження.

При виборі основних елементів програми інноваційно-інвестиційного забезпечення відродження галузі скотарства у сільськогосподарських підприємствах та їх ефективного взаємозв'язку необхідно приділяти увагу вивченню зовнішнього середовища, що дасть змогу визначити фактори, які впливають на взаємодію складових системи, ідентифікувати ключові проблеми їх взаємодії й прискорити адаптацію виробників продукції скотарства до вимог ринку. Зовнішнє середовище активно впливає на процес побудови і функціонування програми інноваційно-інвестиційного забезпечення виробництва продукції скотарства, яке значною мірою визначає витрати енергоресурсів та їх вартість, забезпечення кадрами, наявність попиту на вироблену продукцію. Тому, при побудові й застосуванні обраної стратегії виробники продукції скотарства мають своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища, виявляти фактори, які

впливають на ці зміни, знаходити необхідні засоби адаптації до умов, що склалися.

Оцінка внутрішніх чинників вибору стратегії відродження скотарства повинна базуватися на моніторингу внутрішнього потенціалу підприємства: можливості нарощування поголів'я ВРХ, здатності підвищити продуктивність тварин, обсяги виробництва молока і яловичини, експортного потенціалу галузі скотарства. Крім того, внутрішніми перевагами можуть бути: вигідне розташування підприємства стосовно ринків сільськогосподарської продукції, наявність достатнього матеріально-технічного забезпечення, кваліфіковані кадри, висока продуктивність праці тощо. При цьому слід враховувати, що для потенційних інвесторів питання окупності інвестицій у молочний бізнес залишається найбільш актуальним. Згідно з дослідженнями І. В. Свиноуса, досвід України показує, що інвестиції в молочнотоварні комплекси можуть окуповуватися досить тривалий час – від 10 до 15 років. Для більшості інвесторів це неприпустимо і ця невідповідність між теорією та реаліями є головною проблемою для розвитку промислового молочарства та головною перепоною для інвестицій [3, с. 93].

Висновки. Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку скотарства сільськогосподарських підприємств являє собою комплекс організаційно-економічних, теоретичних та науково-практичних заходів спрямованих на забезпечення ефективного конкурентоспроможного функціонування галузі. Таким чином застосування програми розвитку галузі у певній послідовності дозволить при аналізі вибору стратегії враховувати зовнішні та внутрішні чинники, з метою розробки науково-практичних рекомендацій щодо інноваційно-інвестиційного розвитку галузі скотарства у сільськогосподарських підприємствах.

Список використаних джерел

1. Мартинюк Г. П. Організаційно-економічні засади відродження скотарства в сільськогосподарських підприємствах / Г. П. Мартинюк // Дис... к.е.н. ЖНАЕУ. – 2016 – 138с.

2. Мартинюк М. А. Інновації в сільському господарстві [Електронний ресурс] / М. А. Мартинюк, Т. М. Ратошнюк // Наука й економіка. – 2014. – Вип. 2. – С. 94–98. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2014_2_16.

3. Свиноус І. В. Організаційно-економічні засади виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах України / І. В. Свиноус, Л. С. Іванова // Сталий розвиток економіки. – 2014. – № 3. – С. 91–96.